

Päivämäärä 12.5.2021	Palveluntuottaja, käyntikohde ja osoite HDL, Hoiva oy, ryhmäkoti Lehmustupa. Alppikatu 2 F, 2 krs, 00530 Helsinki
Käynnin tarkoitus	Ennalta ilmoittamaton käynti
Yksikön asiakasprofiili	Alle 65-vuotiaiden monisairaiden palveluasuminen
Yksikön vastuuhenkilö	Palvelujohtaja Johanna Arppe johanna.arppe@hoiva.fi p. 0504018719
Yksikön lähiesimies	Yksikön johtaja Tarja Latvanen tarja.latvanen@hoiva.fi p. 0503955973
Läsnä	Tuottaja: sairaanhoitaja Ines Karvinen ja sairaanhoitaja Tia Oksanen Yksikön johtaja Tarja Latvanen lomalla käynnin ajankohtana, mutta hänen kanssaan keskusteltu käynnin jälkeen. Tilaaaja: SAS Ikääntyneiden Ostopalveluista erityissuunnittelijat Mia Kundt ja Leena Reivari (raportti)
Paikkamäärä	20
Läsnä olevat asiakkaat (kpl, minkä kuntien asiakkaita)	yhteensä 20 asukasta , joista 18 Helsingin kaupungin ostopalveluasiakkaita, 1 Espoosta

Huomiot

1. Henkilöstö		
Henkilöstörakenne ammattiryhmittäin	Ammattiryhmä	Määrä
	Sairaanhoitaja/terveydenhoitaja	3 (tällä hetkellä 2, mutta 17.5.21 aloittaa 1 uusi)
	Lähihoitaja	10 (joista 7 ohjaajan nimikkeellä ja 3 lähihoitajanimikkeellä) + 1 lh-oppisopimusopiskelija (opinnot loppuvaiheessa 129 op.)
	Kodinhoitaja, arkiaamuissa Välillinen työaika	1 Huolehtii kodinhoidollisista tehtävistä arkiaamuvuoroissa: asukasvaatteiden pesu, keittää aamupuuron ja tekee voileivät. Katkaa asukkaiden kanssa pöydät. Iltaisin ja viikonloppuisin hoitohenkilökunta huolehtii näistä tehtävistä.
	Kuntoutushenkilöstö	ei omaa kuntoutushenkilöstö, palvelu pyydetään tarvittaessa kaupungilta.
	Tukipalveluhenkilöstö	Ruoka tulee talon ulkopuolelta pakeissa ja lämmitetään ryhmäkodissa. Siivous palvelu ostettu ulkopuoliselta toimijalta. Siivous arkisin. Lakanapyykki lähetetään pestäväksi pesulaan. Asukas vaatteet pestään yksikössä kodinhoitajan toimesta.
	Muu, mikä? sosiaaliohjaaja (yhteinen Alppituvan kanssa)	1pv viikossa (0,2)

Hoitohenkilöstömitoitus (kopiot toteumasta)	Käytössä oli toteutuneet kuuden viikon työvuorolistat 5.4.-16.5.2021. Lähes kaikki asukkaat ovat Helsingin alle 65-vuotiaiden monisairaiden puitesopimuksella, joka edellyttää 0,7 hoitajamäärää suhteessa paikkamäärään. Kyseisen sopimuksen mukaan tukipalveluissa tulee lisäksi olla 0,1 mitoitus. <i>Lehmustuvan henkilöstömäärä on täyttänyt Helsingin alle 65-vuotiaiden monisairaiden puitesopimuksen vaateen.</i>				
Työntekijämäärä ammattiryhmittäin (ryhmäkoti- tai osastokohtaisesti aamu-, ilta- ja yö)	Ammattiryhmä / Määrä vuorossa	Aamu	Väli	Ilta	Yö
	Hoitohenkilöstö (Sote-koulutus)	4-6 (4-5)		2-3	1 (lisäksi "kortteliyökkö" kiertää yksiköissä auttamassa).
	Kuntoutushenkilöstö	-	-	-	-
	Tukipalveluhenkilöstö kodihoitaja, välillinen työ	1 (0) välillinen työ			
	Muu henkilöstö (esim.sosionomi, geronomi) sosionomi 1pv/vko	0,2 (0)			
Sijaiset (mitä kautta hankitaan, ovatko vakituisia, kuinka paljon tarvitaan)	Lehmuskoti käyttää omia tuttuja sijaisia, joista osa on lähihoitaja- ja sairaanhoitajaopiskelijoita sekä sosionomiopiskelijoita. Sijaisten hankintaan ei ole vielä keskitettyä järjestelmää, vaan käytössä tutuista sijaisista lista ja tekstiviestirinki. Kesäajan sijaiset on löydetty.				
Henkilöstötilanne (rekrytointi, avoimet tehtävät, pysyvyys, vaihtuvuus)	Lehmustuvassa ja Alppituvassa on vastikään aloittanut uusi lähiesimies Tarja Latvanen (sh YAMK). Sairaanhoitajien kertoman mukaan muutama vuosi sitten Lehmustuvan henkilöstössä oli suuri vaihtuvuus, nyt tilanne tasaisempi. Lehmustuvassa on myös hyvin pitkäaikaista henkilökuntaa. Vastaava sairaanhoitaja on aloittamassa toukokuussa. Lehmustuvassa ei ole tarkastushetkellä muita avoimia tehtäviä.				
2. Henkilöstön osaaminen					
Perehdyttäminen (perehdytysuunnitelma, käytännöt)	Yksiköllä on käytössä perehdytyskansio, jonka uudistaminen on käynnissä. Tavoitteena on, että uusi työntekijä olisi aluksi muutamissa työvuorossa ns. ylimääräisenä. Uusille työntekijöille tarjotaan mentoria yksiköstä ja esihenkilö tapaa aluksi systemaattisesti ja usein (noin viikottain) uutta työntekijää. Yhdessä seurataan intrastamissa mennään perehdytyksessä ja mitä tukea työntekijä tarvitsee. Perehdytyskurssimateriaali on Diakonialaitoksen yhteisessä verkko-oppimisjärjestelmässä.				
Koulutus (koulutussuunnitelma, täydennys- ja lisäkoulutus)	Korona-pandemian aikana koulutuksia on ollut vähemmän tarjolla. Koska asiakaskunta koostuu päihde- ja mielenterveys ja HIV-asiakkaista tavoitteena yksikössä on ollut, että jokainen hoitaja kävisi mielenterveys- ja päihdelisäkoulutusta. Lehmuskodin sairaanhoitaja on käynyt opioidiriippuvuus-koulutuksen. Kullakin hoitajalla on oma vastualueensa (hankinta, lääke, hygienia, työtoiminta), johon on tarjottu koulutusta. Myös oman mielenkiinnon mukaan on ollut mahdollisuus osallistua koulutuksiin, jotka hyödyntävät yksikköä (mm. haavahoito ja akupunktiohoito). Talon pakolliset koulutukset tulee myös jokaisen käydä, mm. alkusammutus-, ensiapu- ja tietosuoja-koulutus.				
Kokouskäytännöt	Esimies pitää tiimikokoukset kerran viikossa ja Kehi-kokoukset noin kerran kuukaudessa. Kehi-kokouksen yhteydessä järjestetään myös säännöllistä työnhajausta.				
RAI-osaaminen	Osa henkilökunnasta on saanut RAI-koulutusta, mutta eivät kaikki. Lehmustuvassa ei vielä hyödynnetä RAI-arvioinnista saatavia mittareita asiakkaiden hoitotyön suunnitelmassa. Yksikössä on nimetty RAI- ja kirjaamisvastaava.				

3. Lääkehoito- ja lääkehuolto	
Lääkehoitosuunnitelma (pvm, lääkärin allekirjoitus, sijainti, vastuut, prosessi)	Lääkehoitosuunnitelma 2019 löytyy tulostettuna yksiköstä (lääkärin allekirjoitus puuttuu). <i>Työyksikön lääkehoidon toteutuksen tulee pohjautua ajantasaiseen, vähintään vuosittain tarkastettuun ja tarvittaessa päivitettyyn, työyksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan.” (STM; turvallinen lääkehoito 2021)</i>
Lääkeluvat (määrä, valmiit / prosessissa olevat, vakituiset, sijaiset)	Tarkastettaessa lääkärin allekirjoittamat lääkelupalomakkeet 8 hoitajalla ja kahden lääkehoitoluvat olivat prosessissa. Tämä vastasi yksikön johtajan toimittamaa henkilöstölistaa, johon oli merkitty onko lääkelupaa vai ei. Lähihoitajilla on myös N- ja PKV-lääkeluvat, mutta lyhytaikaiset sijaiset eivät osallistu lääkehoitoon. Lääkelupien suorittamisessa on käytössä LOVE-koulutusjärjestelmä (teoria ja las-kut), lisäksi annetaan näytöt sairaanhoitajalle. Lääkelupien uusimisessa noudatetaan samaa käytäntöä. Lääkärin allekirjoittamat luvat ovat voimassa viisi vuotta. <i>Työyksikössä tulisi olla lista lääkeluvallisista henkilöistä, jossa myös tieto luvan laajuudesta ja voimassaoloajasta. Tämä lista olisi hyvä olla myös henkilökunnan saatavilla.</i>
Lääkepoikkeamien esiintyvyys ja ennaltaehkäisy (määrä, miten käsitellään)	Ilmoitukset tehdään Haipro-järjestelmään. Lääkepoikkeamia on ollut 13 kpl heinä-joulukuu 2020 välisenä aikana, useimmat antamatta jättämisistä tai jakovirheitä (huomattu ennen antamista). Lisäksi on ollut pari vakavaa lääkkeenantovirhettä. Ilmoitukset käydään läpi ja analysoidaan tiimikokouksissa viikoittain ja mm. kaksoistarkastuksen tärkeydestä keskustelu.

<p>Tilojen asianmukaisuus</p>	<p>Lääkekaapit ovat kanslian takahuoneessa. Kansliatilin ovi pidetään lukittuna. Lääkekaappien avaimet on aina erikseen vuoroon nimetyllä lääkeluvallisella hoitajalla ja luovutetaan kädestä käteen vuoron vaihtuessa. <i>Suosittelaa, että lääkevastuussa oleva merkittäisiin työvuorolistalle tai avainten luovutuksesta olisi kuittauslista.</i></p> <p>Asukaskohtaiset lääkkeet ja annoslääkepussirullat ovat lääkekaapissa ja ne annetaan asukkaille suoraan pusseista, ei kipoteta. Asukkailla myös jonkin verran dosetteja käytössä. Vuorossa oleva lääkeluvallinen hoitaja jakaa dosetin ja toinen hoitaja kaksoistarkistaa dosettiin jaetut lääkkeet. Lääkekaapissa on myös joitakin yksikön omia lääkkeitä akuuttitilanteita varten, joiden kulutusta seurataan sairaanhoitajan kertoman mukaan. Erilliset N-lääkelokerot ovat asianmukaiset. N- ja PKV-lääkkeiden kulutuksen seuranta on Lehmustuvassa aloitettu vasta helmikuussa 2020. Valvontakäynnillä satunnaisessa tarkastuksessa seurantakortin kulutusmerkinnät tästäävät pakkauksessa olevaan määrään nähden. Myös kaksoistarkistus oli kirjattu.</p> <p>Asukkaiden henkilökohtaiset HIV-lääkkeet, jotka tulevat sairaala-apteekista, säilytetään erillisessä lukollisessa lääkekaapissa.</p> <p>Asukaskohtaiset korvaushoitolääkkeet toimitetaan Lehmustupaan valmiiksi jaettuina Brake-korvaushoitoyksiköstä. Korvaushoitolääkkeet säilytetään erillisessä lukollisessa kaapissa. Korvaushoitolääkkeiden antamisesta on saatu Brakesta erilliset ohjeet, milloin ei pidä korvaushoitolääkettä antaa asukkaalle. Tarvittaessa on mahdollisuus konsultoida alakerran Brake-korvaushoitoyksikköä. Pääasiassa näiden lääkkeiden antamisesta huolehtii sairaanhoitaja, mutta tarvittaessa myös N-lääkeluvalliset lähihoitajat. Korvauslääkkeiden antokäytännöt ovat tällä hetkellä yksikön johtajan tarkastelussa.</p> <p>Lakkautetut apteekkiin hävitettäväksi vietävät lääkkeet säilytetään lukitussa lääkekaapissa. <i>Tarkastuksessa huomattiin, että näiden käytöstä poistettujen/ apteekkiin palautettavien lääkkeiden joukossa oli lääkkeitä ilman selkeää merkintää. Tärkeää on huolehtia siitä, että nämä lääkkeet ovat selkeästi merkattuja ja kerätty esim. purkkiin/laatikkoon (kannelliseen). Jos käytöstä poistetuissa/apteekkiin palautettavine lääkkeiden joukossa on N- tai PKV-lääkkeitä on niiden säilytyksessä oltava erityisen huolellinen.</i></p> <p>Lääkejääkaapin päivittäinen lämpötilaseuranta on kirjattu seurantalistalle.</p> <p>Särmä- ja viiltävän jätteelle oli asianmukainen keräysastiansa.</p> <p><i>Lehmustuvan lääkehoito on vaativaa tavanomaiseen palveluasumisen yksikköön verrattuna. Tästä syystä henkilökunnan osaamiseen sekä lääkkeiden turvalliseen säilyttämiseen ja palauttamiseen apteekkiin on tärkeää kiinnittää edelleen huomioita.</i></p>
<p>4. Lääkäripalvelujen toimivuus</p>	
<p>Yksikön lääkäripalvelujen tuottaja</p>	<p>Lääkäripalvelut tuottaa Terveystalo oy, josta Lehmuskodissa käy nimetty lääkäri (Lars Konttinen) kaksi kertaa kuukaudessa.</p>
<p>Yksikön palaute lääkäripalvelusta</p>	<p>Sairaanhoitajien mukaan lääkäripalvelu toimii hyvin ja lääkärin saa puhelimitse kiinni tarvittaessa virka-aikana. Asukkaiden tulo- ja määräaikaistarkastukset hoidetaan ajallaan.</p>

5. Hoito ja yksikön toiminta	
Omavalvontasuunnitelma (pvm, sijainti, henkilöstön osallisuus?)	Omavalvontasuunnitelma 2020 löytyi tulostettuna kanslian ilmoitustaululta, mutta tulosteesta puuttui kuitenkin viimeisiä sivuja. Yksikön omavalvontasuunnitelma 2021 oli tarkastusajankohtana päivitettävänä. <i>Vuosittain päivitettävä omavalvontasuunnitelma (allekirjoitettu kappale) tulisi olla sekä henkilöstön, että asiakkaiden ja läheisten saatavilla.</i>
Hoitotyön suunnitelma (asiakaslähtöisyys, tavoitteet, keinot, arviointi)	Tarkastuksessa arvioitiin kolmen asukkaan hoitotyönsuunnitelmat, väliarvioinnit ja päivittäinen kirjaaminen edeltävän viikon ajalta. Päivämäärän perusteella hoitosuunnitelmat eivät olleet ajantasaisia, vaan ne olivat laadittu keväällä 2020 tai jopa 2018. Asukkaille ei oltu tehty säännöllisiä väliarviointeja. Epäselväksi jäi heidän hoidontarpeeseensa vaikuttavat diagnoosit. Hoitotyönsuunnitelmat olivat kuitenkin yksilöllisiä, asukkaan tarpeet, tavoitteet ja keinot huomioidottavia. Vaikka yksikössä tehdään RAI-arvioinnit, ei asukkaiden RAI-mittareita oltu hyödynnetty hoitotyön suunnitelmissa. Kirjaaminen asukkaista oli päivittäistä. Kirjaukset vastasivat vain pieneltä osin asukkaiden hoitotyön suunnitelmia ja olivat pääosin hoitajan toteamuksia (nukkunut, syönyt...). Yhden asukkaan kohdalla kuitenkin oli löydettävissä useita kirjauksia hoitotyön suunnitelmaan liittyen, mm. ulkoilu, aktiviteetti, suunhoito sekä kuvattu myös asukkaan oman toiminnan osuutta hoitajan ohjaamissa päivittäisissä toimissa. Tarkat ja hyvät kirjaukset löytyivät haastellisista tilanteista asukkaiden kanssa sekä niiden ratkaisemisesta hoitajan kanssa keskustelemalla. <i>Hoitotyön suunnitelmien ajantasaisuutta ja väliarviointien säännöllisyyttä (vähintään 3 kk välein) on tärkeää jatkossa varmistaa ja niiden laatimisessa kannattaa hyödyntää myös asukkaan ajantasaisen RAI-arvioinnin tietoja. Päivittäisessä kirjaamisessa on tärkeää tuoda esille asukkaan yksilöllisen hoitotyönsuunnitelman tavoitteellista toteutumista, kuvausta asukkaan toimintakyvystä ja toiminnasta, vointia, mielipidettä, näkökulmaa, osallistavaa sekä toiminnallista kodinomaista arkea.</i>
Toimintakyvyn arviointi (menetelmät, mittarit)	RAI-arvioinnit tehdään vähintään 6 kuukauden välein. Paino punnitaan vähintään kerran kuukaudessa. MNA-arvioinnit eivät ole käytössä. <i>Ravitsemustilan seurannassa on suositeltavaa käyttää kuukausittaisen painonseurannan lisäksi MNA-arviointia.</i>
Asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen	Sairaanhoidajat kertoivat yksikössä olevan kuntouttava työote, eli tuetaan asukkaiden omatoimisuutta ja annetaan heidän tehdä mahdollisimman paljon itse. Hoitotyön suunnitelma laaditaan yhdessä asukkaan kanssa, jolloin asiakkaan yksilölliset tarpeet ja toiveet pystytään huomioimaan paremmin. Osassa huoneita on jääkaappi ja liesi. Osa asukkaista vielä valmistaakin itse jotain ruokaa.
Rajoittamistoimenpiteet	Positiivista oli kuulla, ettei Lehmustuvan asukkailla ei ole mitään rajoittamistoimenpiteitä (mm. sängyn laidat, turvavyöt, hygienihaalari) käytössä. Jos rajoittamistoimia tarvittaisiin tähän on konsernilla tarkat ohjeet. Osa asukkaista käy itsenäisesti asioilla, esim. pankissa. Lehmustuvassa on lukitut ovet, joten asukkaiden täytyy poistumisestaan kuitenkin aina ilmoittaa hoitajille.
Merkityksellinen arki ja elämä	Arjen merkityksellisyttä lisää se, että asukkaat saavat itse osallistua ja tehdä. Ennen pandemiaa rakennuksessa järjestettiin eri aiheista klubitoimintaa, mm. liikuntaa, aivotointia ja tupakokouksia (asukaskokous). Nyt Lehmuskodissa on suunniteltu viikkokalenteri arkeen. Tarkoitus on, että kaikki hoitajat osallistuvat vuorollaan viikkokalenterin suunnitteluun ja toimintahetkien vetämiseen.
Asiakasosallisuuden tukeminen	Ennen pandemiaa talon alakerrassa järjestettiin säännöllisesti tupakokouksia (asukaskokouksia). Asukkaat otetaan mukaan oman hoitonsa suunnitteluun.

Ulkoilun toteutuminen	Sairaanhoidtajien mukaan asukkailla on mahdollisuus päivittäiseen ulkoiluun (osa itsenäisesti ja osa saatettuna) halutessaan. Vaikka Lehmustuvan ovi on lukittu, asukkaat voivat halutessaan poistua, kunhan tästä ilmoittavat hoitajille.
6. Poikkeamat ja palautteet	
Vaara- ja häiritsevyydet	<p>Asiakas: Muutama kaatumistapahtuma ilmoitettu heinä-joulukuu 2020 välillä. Asukkaiden välisistä uhkaavista tilanteista on tehty useita ilmoituksia, tilanteet ovat yleensä rauhoittuneet hoitajien väliinmenolla.</p> <p>Henkilöstöä kohtaan tapahtuneesta uhkaavasta tilanteesta on tehty noin 80 ilmoitusta heinäkuu-joulukuu 2020 välillä.</p> <p>Sairaanhoidtajat kertoivat, että uhkaavia tilanteita ovat vähentyneet aiempaan nähden. Hoitajilla on hälyttimet ja apua uhkaaviin tilanteisiin tulee myös muista kerroksista. Vakavampiin tilanteisiin kutsuvat vartijat ja/tai poliisin paikalle. Asukkaiden kanssa keskustellaan aina tilanteen rauhoituttua. Tilanteen vaatiessa asukkaat voivat saada kirjallisen varoituksen talon johtajalta. Haasteellisia uhkaavia tilanteita käydään läpi työnohjauksessa, tiimipalaverissa tai vakavammissa tapauksissa työterveyshuollon kanssa. Moni hoitajista on käynyt MAPA-koulutuksen (Management of actual or potential aggression).</p>
Asiakas- ja omaispalautteet	Helsingin diakonialaitos järjestää vuosittain syksyllä (viimeisin 2020) asiakastytyväisyyskyselyn, josta tehdään palautekooste.
Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 48 ja 49 §:n mukainen työntekijöiden ilmoitusvelvollisuus	Haastatellut sairaanhoidtajat ovat tietoisia ilmoituskäytännöistä ja uskovat hoitajien puuttuvan mahdollisiin kaltoinkohtelutilanteisiin. Omavalvontasuunnitelmassa on huomioitu yksikön ilmoituskäytännöt havaituista epäkohdista tai niiden uhkasta.
7. Yhteenveto ja erityiset huomiot	
Yleissiisteys ja tilojen hygienia	Tilat ovat siistit ja pelkistetyt. Yksikössä on eri kokoisia huoneita, joissakin niistä on jääkaappi ja liesi, jotkut asukkaista valmistavatkin jonkin verran ruokaa. Asukashuoneet on pyritty sisustamaan kodikkaiksi asukkaiden tarpeiden mukaan. Kussakin huoneessa on wc-kylpyhuone. Parvekkeita Lehmustuvassa on useampi, mutta ne ovat melko pieniä.
Yhteenveto	<p>Valvontakäynti toteutettiin aamulla. Asukkaita oli aamulla oleskelemassa ulko-oven läheisyydessä, todennäköisesti myös joitakin Lehmustuvasta. Yksikön ruokasali-olo-huoneessa oli muutamia asukkaita oleskelemassa ja joku asukkaista liikkeellä käytävällä. Yksikkö oli siisti ja tunnelma rauhallinen.</p> <p>Asukkailla on nimetty vastuuohjaaja. Lehmustuvassa asukkaat huomioidaan yksilöllisesti ja huomioidaan heidän omat toiveensa hoidolle, hoitosuunnitelmat laaditaan yhdessä heidän kanssaan.</p> <p>Lehmustuvassa toteutettava asiakkaiden lääkehoito on vaativaa erityispiirteinen ja edellyttää hoitajien huolellista perehdyttämistä/perehtymistä ja hyvää lääkehoidon osaamista.</p> <p><i>Lehmustuvan henkilöstömäärä välittömässä hoitotyössä täytti Helsingin alle 65-vuotiaiden monisairaiden puitesopimuksen vaateen.</i></p> <p>Lehmustuvassa (ja Alppituvassa) on vastikään aloittanut uusi yksikön johtaja. Suunnitteilla on jo paljon näiden ryhmäkotien käytäntöjen uudistamista, mm. lääkehoidon prosessit (erityisesti korvaushoitolääkkeet), ravitsemusseurannan ja hoitotyönsuunnitelmien ajatasaisuuden varmistamisen osalta.</p>
Sovitut jatkotoimenpiteet	Ei sovittuja jatkotoimenpiteitä.